

alapfeltéte, és első elengedhetlen polgári kötelesség.

Azonban nálunk ez időben s sajtóképi helyzetünkben e kijelentésnek megvan az ő mérhetlen fontossága.

Ha nem akarjuk magunkat illúziókban ringatni, nem zárhatjuk el szemünket azon tény elől, hogy koronázás óta a közhangulat némileg nyomottabb lön, s az ellenzéki szellem az országban némi lendületet nyert. Sőt magában a törvényhozásban, ha a többség szilárdan fenntartotta magát s rendületlen kitartással vívott is, míg művét minden következményeiben befejezte a közjogi téren, de nem hiányzott egyszer másszor alkalom, hol állásának nyomását érezte s a hazafi kötelességérzet volt kénytelen pótolni s ellensúlyozni a meggyőződés s hajlam eltéréseit.

Mindez igen megmagyarázható s természetes okokból történt így, de azért nem kevésbé sajnálatos tény, hogy a többség politikai iránya az országban tért vesztett, valamint az is, hogy a kormány, mióta a tevékenység terére lépett s a politikai odiosítások befolyását aktiv alkotáisaival ellensúlyozhatta volna, ezt mulasztotta, új hódításokat nem tett, erőben s ragaszkodásban nem gyarapodott.

Es az ellenzék, mely a törvényhozásban már is tekintélyes szám felett rendelkezék, csak aggodalmakat kelthetett a hazafiakban, kik látták ama határozatlan habozást, melyel a törvényes térre állni vonakodnak.

Az ellenzék közlönyeiben a kivított közjogi törvény vala egyenesen és leplezetlenül megtagadva. A Hon-ban úgy, mint a M. Ujság-ban.

Mi lehet így jövendők, ha oly párt kerülhet többségre, melyben az ellenzék tekintélyes része kijelenti, hogy a törvények iránti hódolatot alapul tekinti, oly signál, mely az országban csak jótékony hatással leend a megyékben is, hol a nélkül is mindig pár fokkal élesebb szint nyer minden, mi a központból oda kerül.

Végre a program egy harmadik lényeges nyilatkozatát sem feledhetjük, s ez az: hogy

„elutasít magától oly politikát, mely a negatív terén mozog, és csupán a panaszok sérelmes felsorolásában nyilvánul, és magát a cselekvési politikára képviseltetnek tartja.”

Ezen nyilatkozat a fennebbi tételek kényszerű corollariuma, mégis igen üdvös dolog volt kimondani újmutatásul a vidéki ellenzéknek.

Mindebben azonban, mit itt alap gyanánt, mire a balközép állott, elmondottunk, nincs semmi, mi azt a többségtől elvileg elválasztaná, vagy a különválást politikai elv tekintetében indokolná.

Még ebben nincs elvkülönbség a deák-párt s balközép közt, azt kell tehát keresnünk, hogy felismerjük azon különböző politikai irányt, melyet a párt magának czélul kitűzött. Miről közelebből.

Gabna kereskedésünk.

Midőn az önállóságnak jogait az alkotmány kivívásában megnyertük, természetesen a gondoknak azon nagy tömegét vettük át, melyek ezen állapottal járnak.

Mindenek felett első sorban az állami háztartás minden kötelességeit vettük magunkra. Államilag a diákos gondtalan élet állapotából áttértünk az önálló gazdálkodás és öngondozás helyzetébe.

Előttünk az ily átmenet minden természetes tévesztései állanak. Ezek annál nagyobbak, minél kevesebb alapos ismeretével bírnak a helyzetnek mibe jutottunk.

Es e részben, ha a hazafi lelke aggályokkal telik el, ne csudáljuk. Épen az anyagi téren, mely pedig háztartásunk közelebbi sorsát dönti el, bírnak leggyarabbb elméleti képzettséggel is, a gyakorlati vezetőül szolgáló segédeszközök pedig hiányzanak nagy szerencsétlenségünkre.

De Isten a kezdőknek, a serdülőknek szokta szövevényesen adni a szerencsét, mint az időseké a tapasztalat.

A múlt két év utmutató volt, miszerint hazánk igen súlyos anyagi csapásait kiépülheti a külkereskedés élénkségében, ha azt, mit a véletlen kezébe adott, állandósítani bírja.

Gabna és liszt kereskedésünk az utolsó két évben oly lendületet nyert, minő a véletlen legnagyobb áldásai közé tartozik. Az elmúlt őszön már, mint kimutattuk, mintegy 60 millió ára gabna vitetett ki.

Mint tudósítottuk olvasóinkat, Franciaország szükséglete május végeig még mintegy 15 millió mért. E felett még, mint szinte tudósítottuk olvasóinkat, Poroszország részében is nagy inség dul.

Vegyük ehhez Angolhonnak évi szükségletét s gondoljunk a természet oeconomiájának azon jelenségére, miszerint nincs év, hol Európa egy, vagy több pontján rendkívüli szükséglet is ne támadna, mindezekből mérhetjük, minő reménye fekszik jövendő felüldülésünknek a külkereskedés azon fejlődésében, mely gabnánk és lisztünk elárulásiában ígérkezik.

Mindenesetre e két év megtanithatott arra bennünket, minő súlyt kell fektetnünk mezőgazdaszatunk kifejtésére s biztosítására, mert annyi ténygyanánt állhat ma már előttünk, hogy ez anyagi emelkedésünk főtenyezőjévé válhatik, ha teljes gondal ápoljuk, és a mit a véletlen adott, azt szorgalmas cultivációval állandósítjuk.

De ez össze van kötve még sok mindenféle más gondal, mi ennek kifejtésében itthonra néz. Legelső ezek közt, hogy itthon a termelésnek lendületet adjunk s biztosítsuk, mennyire az emberi erő engedi, a felesleg kiállítását évenként.

Es itt ismét három főtenyező áll, mint első szükség előttünk:

Gondoskodás a hiányzó felszerelési tőkéről, mely gazdaságunkat árvaságából kiemelje.

Elegendő közlekedési eszközök, melyek a kivittelt lehetségessé teszik.

Gondoskodás az alföld gazdag termő földéről, az aszályosság visszakerülő csapásai ellen, melyek magát az országot időnkint inségre juttatják.

Tehát földhitelezetek szaporodása s kiterjedése az ország minden részeire, vaspályák és csatornák, kivált olyak, melyek öntözésre vannak hivatva.

Ha szegénységünk érzetében, ha az uralgó pénztelenség és hitelhiány láttára elkomorodunk méltán, de ha másfelől mérlegeljük azon forrásokot, melyekkel hazánk bir arra nézve, hogy anyagilag rövid idő alatt felüldülhessen, be kell vallanunk, hogy ha tovább is e nyomorban kellene tengődnünk, önmagunk volnánk az okai, s sorsunkat jobbadán megérdemlettük.

Statistika. Az angol kereskedelmi hivatal kimerítő jelentése az 1866-ik évi kereskedelmi forgalomról 414 folio oldalra megjelent. E jelentés szerint a bevétel 250,290,274 font sterling, miből a brit gyarmatokra 72,205,722 ft. esik. A kivétel 238,905,682 ft. st. ez összegben az egyesült királyságok terményei 188,917,536 ft. stggel szerepelnek. Mily nagy volt a kereskedelmi forgalom s a lendület, kiténik azon körülményből, hogy 1853 ig a mondott összeg fele sem értett el soha. A gabna bevételért fizetett összeg 1866-ban 16,828,034 ft. st. Az utolsó tíz évben csak is 1862 multa felül ez összeget, mert ez évben 23,203,800 ft sterlinget fizetett Anglia gabnáért.

KORMÁNYZATI ROVAT.

Sok izben kelle már felszólalunk azon közöny miatt, melylyel parlamentáris kormány a nagy közönségnek, a haza közügyeiben nyilvánuló érdekeltsége iránt viseltetik, midőn a közrészvét tudvágyát csak akkor kész kielégíteni, ha arra kényszerítve van.

Utaltunk már a képviselőházban időnkint áradozó interpellációkra, melyeknek nagyobb része elmarad vala, ha a kormány közegeiben veheti a nagy közönség azon felvilágosításokat, melyeket így — drága időt vesztetve — a törvényhozás más teendőitől elvon.

De még tisztességesebb módok is tartjuk a sajtó utján sok mindenről felvilágosítatni, mint kérdések és feleletre-hívások által a kormányt folytonosan bolygatni.

Mi azonban hiában beszélünk. A sajtó többi kezelői sem sok figyelmet látszának e tárgyra fordítani.

Most nincs törvényhozási szak, nem lehet interpellációk által okulni, s az interpelláció tiszte a sajtó közegeire hárult, de azt a kormány számba sem veszi.

Itt van mindjárt egy praegnans esemény, mely sok nyugtalanságnak oka, s csaknem az összes magyar sajtót foglalkoztatja, a nélkül, hogy rá a kormány közegei egy nyugtató szót mondanának vagy csak számbavennék.

Ez a birodalmi miniszterium megalakulása minden magyar ingredientia nélkül.

Már lapunk novemb. 28 ki számában tárgyalta levelezők a birodalmi miniszterium megalakulásánál annak kényszerítőségét, hogy köztük magyarnak is kell lenni, a delegationalis rendszer következtében.

Később, miután a kinevezés megtörtént, ismét felhozta az ebből folyó balközvetkezéseket.

Ma már a P. N. a P. L. n. kívül, melyben e tárgy felett nem olvastunk felszólalást, a többi lap valamennyi, még a P. H. r. n. k. is, élénk panaszra fakad s méltán a felett, hogy birodalmi közös ügyek kezelésénél magyarok teljesen mellőztettek.

Azt nem vesszük számba, a mit gyanúsított a szélső bal ezen körülményből örökös themájának variációira belőle gyárt, de a többi lapok felszólalása, minő például a kormány előtt figyelem nélkül

nem hagyható, Századunk éles panasza, megérdemelné megnyugtató szót.

Innen onnan homályos érintésekben suttognak, hogy ez épen nem a bécsi intentiókon mult volna, sőt azt beszélék, hogy miniszteriumunk fel lett volna szólítva ezen hiányt pótolni, s hogy rajta mult volna csak, hogy a birodalmi miniszteriumból ez uttal magyar kimaradt. Ezzel kapcsolatban nevetek is emlitenek, s okokat is, melyek miatt ez így és nem másként történt.

Legyen a dolog bármiként, e kérdés sokkal fontosabb, hogysem annyi komoly felszólalás figyelem nélkül hagyható volna.

Ne csudáljuk a kölesösöz bizodalom s közeledés kikelt eseményének, melyet sikerült a pár százados gyanakodás terebélyes fájának helyére ültetni, de e esemete még gyenge, a kivágtott fának erős gyökerei még a földben, kihajthatnak buján.

Ilyeneknek elcét venni a kormány mulasztatlan kötelessége s anyival sürögősebb, miután a gyanakodás a fennálló rendszer híveire is elhatott s nem csak egy lehangoltságot idézett elő.

Fogja-e mának ism ignorálni tovább is a kormány a sajtó csaknem egyetemes felszólalásait, nem tudjuk, de ha igen — azt nagyon kellene sajnálnunk.

A magy. királyi igazságügyminiszterium rendelete. Addig is, míg a bányai bíróságok szervezete, s a bányatörvénykezés tárgyában törvényhozás utján további intézkedés történhetnék, — a bányabirtokosoknak f. é. szept. 17-én Zalathán tartott közgyűlése által tett javaslatok nyomán, — egyetértve a m. kir. földmivelés, ipar- és kereskedelmi miniszteriummal, — a következő ideiglenes rendelkezések állapítottak meg:

1. A bányabirtokosok első-bírói bíróságilag jövöre nézve is az alsó-felhermegyei, Abrudbányán székelő törvényszék bányabírói osztálya fogja gyakorolni, azon kiterjedésben, mint azt eddig gyakorolta.

2. A bányajogot és bányai törvénykezést illetőleg anyagi és alaki tekintetben eddig fennálló szabályok fenntartatnak, következő, a birtokháborítási esetekre vonatkozó módosítással:

a) Ha valaki bányabirtokában, vagy jogában más által háborgatván, vagy abból erőhatalommal kivettetik, a sértett félnek szabadságában áll, birtokháborítása kerestet a bányatörvényszéknek is megindíthatni; ezen esetben a bányabírói szak-előadója, illetőleg annak elnökileg kijelölendő helyettese, egyes-bírói minőségben, a felperes eziránt teendő panaszára, visszahelyezési rövid uton úgy jár el, miszerint haladéknélkül a helyszínere kimenvén s az illető felek kihallgatása mellett körülmenyes vizsgálatot tevén, ha ezek felváltán a sértett fél vagy birtokának 15 napig tartott békességes használatát, vagy egyedül törvényes birtokozimét hitelesen bebizonyítaná, ötlet — a kártalanítási igényeknek a törvény rendes útjára való utasítása mellett — rövid uton birtokba helyezni, s mindezekre nézve e folyamodástól számítható 14 nap alatt teljes végrehajtással eljárni köteles.

b) Visszahelyezési esetekben a felebbvitel az illetékes másodbíróshoz egyedül birtokon kívül engedtetik meg. Kelt Pesten, 1867. decz. 10-én.

A vallás- és közoktatási m. k. miniszternek a sajtótermelvények jegyzékének évnegyedes beküldése iránt valamennyi törvényhatóságokhoz intézett körrendelete: „Oly végből, hogy a hazai könyvveszt évenként kellő pontossággal szerkeszthetessék, másrészt, hogy a magy. nemz. muzeum könyvtárigazgatósága magának a Magyarorszában évenként megjelenő sajtótermelvényekről minél teljesebb tudomást szerezhesse, a f. é. június hó 28-án 5128. sz. a kelt miniszteri rendelet kapcsán felhívatik a közönség, miszerint a szellemi termelvények sokasításával foglalkozó bármely intézet tulajdonosait haladéktalanul felszólítani sziveskedjék, miszerint az 1868-ik év január hó 1-től fogva műhelyeikben megjelen minden termékről az alábbi minta szerint, évnegyedenként kimutatókat szerkesztszenek, melyek a közönség által egybegyűjtve, minden évnegyed lefolyta után következő hó első felében hozzá beküldendők.”

LAPSZEMLE.

A pártoszlásokból eredő új csoportulások, melyek mind önálló közszópolás által képviseltetik, s a pártlapok megszaporodását, de egyszersmind a meglevők versenyét idézték elő, miből a közönségnek csak nyeresége lehet.

Ezen verseny befolyása valamennyi pártlapon meglátszik, sőt kivívólag feltűnik, kivéve a megtárgult M. Ujságot, mely tetemesen megnőtt szálmájában, de nem magyában.

Határtalan és végtelen cikkét: „Mennyivel kezdjük az új évet”, már bevégezte valahára, de más czim alatt mind: ugyanazon siralmas nótát fuja a „madártalvatból” úgy, mint B e c s b ö l, T u r i n b ö l úgy mint B e r l i n b ö l.

Legtöbbit nyert a versenyben a Hon, mely tartalmának aradatában töltesz minden társain. Meddig tart e buzgóság nem tudhatjuk, mert Jókai maga, noha legtermékenyebb írónk, de annyifelé van igénybe véve, hogy ezt csak más foglalkozásainak rovására viheti. Így Csernátony sokat szokott írni, de a mi most neki jutott, a soknál is több. E mellett még gr. Keglevich Béla és gr. Ráday László léptek a vezércikkírók sorába, de meddig bírják meg s állják ki e Lateiner kosztot, nem is gyaníthatjuk, de nagyon kellene csatlakoznunk, ha lehetségesnek bizonyulna, hogy ilyféle urak a mindennapi hangyunkunka nehéz hivatását soká megtűrnek.

A napi sajtót nálunk most leginkább két esemény foglalja el kiválólag, egyik a bécsi birodalmi miniszterium megalakulása, a másik, hogy abban magyar kinevezetett volna. A másik az ellenzéki párt megosztásának története s annak indokai.

Hogy gr. Keglevich Béla egy részről, Tisza, Ghiczy, Bónis, Várady, Ivánka stb. más részről nem egy pártba tartozó elemek, azt igen régen tudta a világ, s midőn Csernátony felmerült, mint állandó munkása a Honnak, hogy az a lapnak Ghiczy-Tisza-féle színezetét elveszi, ez is világos volt mindenki előtt még a nyáron.

Sokan állították akkor, hogy Csernátony fog alkalmazkodni a már megerősödött párt nézetéhez, kivált miután már a program fel volt állítva s elfogadva s valóságilag egy-egy szelidebb cikkere utaltak. De a ki ezt hitte, nem ismerte Csernátont, ő egyes számokban vagy hallgatott, vagy a külföld ügyeibe menekült, ha szelidebben kényszerült párttekinetek miatt szólni.

Végre feltűztette magát Jókai a delegációba való választás kérdésében, s e felbuzogásához hozzájárult azon véletlen, hogy a válság napján nem találkozhatott — mint maga naivul bevallja — a másik töredék fejeivel s megjelent egyszerre a Hon-ban az ánnepélyes felmondás, mely után csakugyan lehetetlen lön Ghiczy s társainak többé a Jókai lapjával a régi solidaritásban maradni.

Az egész eljárásból kitűnik az: miszerint a balközép vezetői a Hon fellépése által meglepettek, s ezt nevezte a P. Napló pártoszlásnak, nem egészen ok nélkül, mint ez a felek elbeszéléseiből ma már világosan kitűnik.

Ebből minden pártra az a tanúság, mit mi eléggé fejtegettünk, hogy ma már lap és pártunk oly anyagi és szellemi viszonyban kell egymással okvetlenül létezni, mely miatt ne történhessék az, hogy egy szép reggelen felmondhassák a pártnak egyszerűen s rögtön a — szállást.

E bajon néhány nap alatt segít a „Hazánk”, mely már cziménél fogva is miénk, s az általános Hon nál mindenestére már nevével közelebb áll hozzánk.

HATÓSÁGI ÉLETÜNK.

Nyitra megye legutóbbi bizottmányi közgyűlésére mindenekelőtt a tanácskozási rend végleges megállapítása került, mint főbb tárgy, szövegére. Különösen fontos ebben az, hogy ezután a közjogi tárgyak mindig az 1-ő napokban lesznek tárgyalandók; továbbá elhatározott, hogy a szavazás mindig nyilvánosan, tehát névszerint történjék.

Megállapítván ekké a megyei tanácskozási rend, olvastatott a m. kir. honvédelmi miniszteriumnak az ország törvényhatóságaihoz az újonc összeírás tárgyában intézett ismert felhívása, melynek felolvasása után a két napig tartó éles vita megeredt; melyben az elnök főispán többek közt ily fontos szavakat mondott: a fejedelmi eskü nem engedi feltételezni a lehetőséget, hogy a miniszterium törvényterhessen. E vita végre kimerítettet, a főispán szavazásra boesajta a kérdést, melynek eredménye a feltétlen teljesítés határozata volt.

Hasonlólag heves vita tárgya volt a miniszterium azon rendelete is, melyben ez a megyét felhívja, hogy a pénzügyi közegeknek a fogyasztási adó felett köntendő szerződések elomunkalataira segédkezet nyújtson. E tárgy is szavazás utján döntetett el akkép, hogy a segédletnyújtás 60 szóval, 53 ellen, tehát 12 szótöbbséggel megadati határozatott.

Egyhangu pártolást nyertek Zemplén, Trencsén és a 16 szépsi városoknak a nemzetiségi kérdés megoldására vonatkozó körlevelei, melyek támogatására e megye a kormányhoz feliratot intézni határozott, míg Turóc megyének ugyan e tárgyiabai körlevele csak egyszerűen tudomásul vétetett. — E megye legközelebbi bizottmányi ülése márczius hó 2-kán lesz.

Nyiregyháza városi képviselőtestülete karácsonyhava 16-án tartott gyűlése alkalmával a megüresedett egy, s újon szervezett négy esküdti állomásra: Horváth Márton, Belli András, Noszák Sámuel, Kajuch József és Bodnár Pál választattak meg. A kijelölés teljesen mellőztetett, s ezen okból megtörtént, hogy egy megválasztott elen nyilatkozatok történtek, mit bizton el lehetett volna kerülni, ha a kijelölt bizottság választatik, melyet, mint ugyis törvényeinken alapuló intézményt, mellőzni nem igen kellene, mert könnyedén megtörténhetik, hogy a buza hull ki a rostából. Ezen eljárás kifolyása volt azon indítvány, illelőleg határozat is, hogy a városi közpöntárnokok biz-

tosításadásra szorított tartó közszólalójul. Tárgyalatott e örségének uonszervi döntési javaslat, midőn életbeletett eltöröltetett; az éjjel emeltett; négy rendőri állomás szer. Kovács Gergely rendtartás ügyében mely szerint a küldő szabályait megvizsg. megfelelőbbnek De is azt, csekély ajánlja.

A decz. 17-én mal fogunk szólni dünk el, hogy ezen g szavazott meg

UGOCSÁR

hogy midőn br. Pe képviselő azon tud az izraeliták egyenjo mányi gyűlésen fel alispán azt indítvány kéressek fel, két izr. vezni; ezen indítványt nem fogadta. akarjuk mondani —

Halljuk tovább ülések csak minden idő alatt annyira l. való ügyek, melyek vitára szolgál, hogy elintézni lehetlen, es gyobb mérvű vitát a tisztikar által intézte tásában nem téved, a gyűlések legalább tartatnának meg.

INTÉZET

— Egyleti é élénk szellem uralgó lendületet nyert gőzöl fog gyarapodni es Ungvárt, ho megalakultak.

— Első pesti gyár czimű társulat Ágoston, gróf Z. mellett, melynek al erősítése alá fognak.

— Felhívás somogyemei gazd februr hava 1-én, a a megyéhez helyiség melynek az alapszabeni keresztülvitéletel meghivatnak. Kaposvár, decz.

— A miskolc tőkének az egylet kal összekötött tánc s válogatott díszes k. nov. hó 21-én megt. mok a „Borsod” 48 közölte lévén, a tisztok.

Beküldetett össz. becsátott 3000 sor mind elkeltek, annyit jövedelme 864 forto alaptőkének gyarap.

Azon kitűnő rész. tal felszólított t. ez. l. részint nyeresémt. a sorsjegyek elárulása iránt tanusitni mélt. annak, hogy egylett. népszerit is. Mely el. munkás résztvevők. kifejezésül fogadják. egylet nevében küsz. deczember 3-án 1867.

UJDO

A pesti j. január 19-én, a vigad. báljára, mely az id. kijátszásával lesz 68 közönséget.

— A telek. nevezetesen a bizott. hóban megkezdődne. ben pl. Kolozsmonos helyen.

— A nemzet zártzéki ülések czé. tása miatt közelebb. véti szünnapok alatt. fog berendeztetni. A — ily hírlik 1 ft. emeltetni, a földszinti. 80-at lesz kénytelen. nem hisztünk, nem nyere. Mi a mostani á. belépti áraival, oly nem, csak alászállítat.

tosítására szorítottanak most, már évtizedig tartó közszolgálatuk után.

Tárgyalatuk e város éjjeli és nappali rendőrségének újonczervezése iránt előterjesztett kérésre az igazgató által megadott válaszokból kiderült, hogy az éjjeli őrség száma 23-ról 30-ra emelendő; négy rendőrbiztosi és nyolcz nappali rendőri állomás szerveztetett.

Kovács Gergely küldöttségi elnök a családrendtartás ügyében egy javaslatot terjesztett elő, mely szerint a küldöttség több város cselédszabályait megvizsgálván, e város viszonyaira legmegfelelőbbnek Debreczen városát találta, miért is azt, csekély módosításokkal, elfogadásra ajánlja.

A decz. 17-én tartott gyűlésről jövő alkalommal fogunk szólni; előlegesen csak annyit mondunk el, hogy ezen gyűlés a Petőfi-szoborra 50 frtot szavazott meg.

Ugoesiról arról tudósítanak minket, hogy midőn br. Perényi Zsigmond országgyűlési képviselő azon tudósítása, melyben választóinak az izraeliták egyenjogúsítását tudtul adja, a bizottsági gyűlésen felolvastatott, Egy Károly, első alispán azt indítványozta, hogy a megye főispánya kéréssek fel, két izraelitát bizottsági tagul kinevezni; ezen indítványt sokan pártolták, de a többség el nem fogadta. Eszerint Ugoesa non coronat, akarjuk mondani — nem emancipál.

Halljuk továbbá azt is, hogy a bizottsági ülések csak minden 3-dik hóban tartatnak, ezen idő alatt annyira halomra gyűlnek az elintéznivaló ügyek, melyek közül némelyike hosszabb vitára szolgál, hogy 3-4 nap alatt minden ügyet elintézni lehetetlen, és így nagy részt fontos s nagyobb mérvű vitát megérdemlő ügyek egyedül a tisztikar által intézettek el. Ha levelezőnk ez állításában nem téved, valóban óhajtanunk kell, hogy a gyűlések legalább minden második hónapban tartatnának meg.

INTÉZET S EGYLETEK.

— Egyleti életünk mezején folytonosan élénk szellem uralkodik. A már eddig is oly nagy lendületet nyert gözmalom-ipar ujjában két telep fel fog gyarapodni Esztáron, Biharmegyében és Ungvárt, hol az illető társulatok már is megalakultak.

— Első pest-rákosi részvény papirgyár című társulat van Pesten alakulóban, Trefort Ágoston, gróf Zichy Jenő stb. kezdeményezése mellett, melynek alapszabályai a kormány megerősítése alá fognak legközelebb terjesztetni.

— Felhívás. Az újonnan megalakult somogyi gazdasági egyesület 1868-ik évi február hava 1-én, a délutáni órákban Kaposvárt, a megyeház helyiségében tisztválasztó ülést tart; melynek az alapszabályok 19. és 22. §-ai értelmében keresztülvételére az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak.

Kaposvár, decz. 27. 1867.

Elnöki megbízásból közli:

Roboz István,

ideigl. titkár.

— A miskolci női fillér-egylet alapítókének az egylet részéről rendezett sorsjátékkal összekötött táncvizigalma számos ügybarátot s válogatott díszközönség részvétele mellett, mult nov. hó 21-én megtörtént. A kihúzott nyertes számok a „Borsod“ 48, és a „Hon“ 278 számában közölve lévén, a tisztelt közönség tudomására jutottak.

Beküldetett összesen 318 nyeresémi tárgy, kibocsátott 3000 sorsjegy, melyek kevés kivétellel mind elkeltek, annyira, hogy a táncvizigalom tiszta jövedelme 864 forintot tett, mely összeg az egylet alapítókének gyarapítására fog fordíttatni.

Azon kitűnő részvét, melylyel az elnökség által felszólított t. e. közönség helyben és távolban részint nyeresémi-tárgyak ajándékozása, részint a sorsjegyek elárúsítása körül jótékony egyletünk iránt tanúsított méltóztatott, látható bizonyítéka annak, hogy egyletünk ezéjára a milyen nemes, oly népszerű is. Mely elismerés midőn egy részről a munkás részvevők iránt hálára kötelez, melynek kifejezésétl fogadják a nyilvánosság útján is az egylet nevében köszönetünket. Kelt Miskolczon, december 3-án 1867. Az igazgató választmány.

UJDONSÁGOK.

A pesti jótékony nőegyesület január 19-én, a vidgató termében tartandó álarcsos báljára, mely az idén is számos becses tárgyak kijátszásával lesz összekötve, figyelmeltetjük a közönséget.

— A telekkönyvi előmunkálatok, nevezetesen a bizottsági helyszínelések folyó hóban megkezdődnek, Kolozs megye több községében pl. Kolozsmoronon, Sárváron, stb. más helyben.

— A nemzeti színház igazgatósága a zártzéki ülések czelszerűt és kényelmes átalakítása miatt közelebb intézkedéseket tesz és a husvétii szünetnapok alatt az alsó néző tér egészen újból fog berendeztetni. A zártzéki ülések ára azonban — így lírik — 1 ft 10 król, 1 ft 50 kr-ra fog emeltetni, a földszinti közönség 70 krajczár helyett 80-át lesz kénytelen fizetni. Ha ez így volna, mit nem bízunk, nem válnék a nemzeti színház előnyére. Mi a mostani árt, egybevetve más színházak belépti áraival, oly magasnak tartjuk, mit emelni nem, csak alászállítani lehet.

— Lenau album című munkára való előfizetésre szólítja Szarvas A. G. a közönséget fel. E munkában a legjelesebb írók részt vesznek, s így bizton igen érdekes mű lesz; melylyel azon nemes czél is össze van kötve, hogy a költőnek születése helyén, Csatódon emlékszókat állítsanak. A királyné is előfizetett e munkára. Ajánljuk a közönség pártfogásába.

— A magy. és erdélyországi kegyes tanítórend névkönyve az 1867-ik évi tanévre előtűnik fekszik, melyből látjuk, hogy e rend személyzetében: 200 áldozár, a 12 arany-miséssel együtt; 102 növendék-pap; 20 újoncznövendék-pap és 1 rendtárs; összesen te át 323 tagja van.

— Az aradi kaszinóban két gép van kiállítva: egy szántva vető, mely teljesen felszerelve 120 frtba kerül, s egy gyújtó gereblye, mely 160 frtért kiállítható. A gépek czelszerűsége felett egy bizottság fog véleményt mondani.

— Kaczinckzy Viktor jászvári premontrai praelatus bevonulása Jászóra igen fényes volt; este az egész város kivilágosítással díszítettetett.

— A „Hon“-ban Hunyor Mihály lelkész az oktatásügyi minisztert felszólítja, hogy figyelmét parlagon heverő cigány gyermekek neveltetésére is kiterjeszesse.

Beküldetett. Népszínház. Hétfőn ismét a sokat látott Gerolsteini nagyhercegnő járta; a czimszerepet ezúttal Bényei-Harmat Emma éneklé.

Ha oly színházról lenne szó, melylyel valamely igazgató csak nyereszkedni akar, nem is tartanók érdemesnek szót emelni, meg lévén győződve, hogy oly intézetnek, mely erkölcsrontó lelésekre fekteti a fősulyt, előbb-utóbb bukni kell, mert hála az égnek, a magyar közönség zöme nem talál az ilyesmikben élvezetet; de mivel népszínházról van szó, melynek nagy és szépváratása édes nyelvünk terjesztése, az izlés nemestése, nem pedig romlása, kötelességünknek tartjuk erőlyesen óvást emelni az oly előadások iránt, mint a hétfői volt. Annak idejében a lapok nehezteléssel szóltak a német színházban előadott szép Helena ellen, mi pedig azt mondjuk, hogy említtet operette meg sem közelíti Bényei-Harmat Gerolsteini nagyhercegnőjét, frivol felfogás tekintetében, és bátran kimerjük mondani, hogy soha sem láttuk még magyar színpadon a női szemérmét és finom izlést ennyire megsértve.

Láttuk ugyanez operettet Bécsben, azon városban, hol egy Gallmayer és egy Stubel feltűnő frivol játékok által tetek névre szert, de annyit mondhatunk, hogy Geisinger k. a. a nagyhercegnőt oly előkelő modorral, oly finom humorral adja, hogy olyan ember, ki tőle látta e szerepet és aztán Bényei-Harmat nézi meg, azt fogja hinni, hogy utóbbi a bécsi nagyhercegnő karikatúráját akarta adni.

Már pedig nem hisszük, hogy Molnár csak a híres operettek karikatúráival akarja megismertetni a közönséget, és ezért intjük őt, hogy ez intézet felvirágzását, melynek ő életét és minden erejét szenteli, melynek ujjabb megnyitása nagy részben az ő ernyedetlen buzgalmanak köszönhető, ne koczkaztassa a netalan percznyi siker érdekében. Ne a karzat és a fogadott tapaszok elismerése után törekedjék. Egészséges humor vigjátékok, a nép életéből vett népszínművek, bohó mulattató, de nem ledér operettekkel összeállított előadások által a mivelt, a komolyabb gondolkodó közönség azon részét a népszínházba vonzani, mely képes a színházat fenntartani.

Ily szilárd alapra fektesse a fősulyt szép tehetségét ez irányban fejlessze ki, és a siker nem fog elmaradni.

Népszínház. Péntek, január 10-én, 1868. A JAPÁNI TÁRSULAT MUTATVÁNYAI, megelőzőleg A MUSZKA EMISSARIUS, vigjáték 1 felv. A JÉGPALOTA című Dumas eszméje után írt eredeti látványos nézőjátékokra az előkészületek folyamatban vannak.

A „Függ. Lap.“ magántávsürgőnyei.

Bécs, jan. 9-én. A „Neue freie Presse“ mai estilapja szerint Kaiserfeld és Kuranda a Lipót-rend keresztjével díszítettek fel.

Berlin, jan. 9-én. A Barbyban tartott vadásznéppély alkalmával Bismarck nyilatkozott a politikai helyzet felől és mondta: A Franciaországgal való háborúnak rémképe csakugyan nem egyéb, mint pusztá agyrem; mért is óhajtható, hogy a jelenlévők az ezen gondolattal járó aggodalmaikat szüntessék meg. A „Kreuzzeitung“ átvette az újságoknak azon nyilatkozatait, melyek Ausztriának Poroszországhoz való közeledésére vonatkoznak s hozzáteszi: Mi is békét kívánunk és pozitív, tartalomdús barátságot a két állam közt; mert Németországunk békéje egyszersmind Közép-Európa békéjéről kezeskedik. Mi nem kívánhatjuk, hogy a panszláv propaganda győzzön, de igenis azt óhajtjuk teljes szívünkkel, hogy Ausztria német hivatásának a keleten teljes mértékben megfeleljen.

Florence, január 9-én. Az olasz „Correspondenza“ megzáfolja azon hírt, mely szerint Clarendon közvetítő szerepet játszanék Napoleon és az olasz király közt. A francia kormány nyujtotta azon felvilágosítást, melyet Menabrea Rouhernek decz. 5-én tartott beszédjére vonatkozólag követelt. Ezen fölvilágosítás képes a királyi kormányt minden tekintetben megnyugtatni.

KÜLFÖLD.

Szemle.

Mig a francia lapok pápa ő Szentségének és Victor E. manuelnek újvi beszédeit hü fordításokban közölnék, s ujjában ismételnék mind azt, miket a távsodronyok jelentéseinek legelső óráiban írtak — Lengyelország határszélén nagy hadkiszületeket rendez a sz.-pétervári kormány.

A „Drejd. Journ.“ legújabbban taglalgatván az osztrák kabinet által követendő egyedül lehetséges politikát, nagy sulyt fektet a keleten alakuló eseményekkel szemközt teendő szükségesség előkészületekre.

A tavasz nem sok reményt hoz florájában a béke számára. S habár a kormánylapok elég ügyesek a közvéleményt, másodrendű események által, a kitörőben lévő vihar félelmétől elvonni; stratégikus mozgalmak a tényálladékok iránt senkit kétségben nem hagyhatnak.

A szigorú tél daczára folytonos csapatmozgások történnek a galicziai határokon, s az oroszok már a Visztula partjait érintik.

Nem minden aggodalom nélkül nézik e mozgalmakat Bécsben, s Beusz nem látta fölőlegesen ez érdemben felvilágosítást kéri az orosz kormány részéről.

A válasz nem késétt, de mindenki tudja, mily hitelt érdemel az.

A határszél megzálása, mondják Oroszországban, a lengyel újonczozás miatt történi, mitűn tudomásilag ily alkalmakkor a lengyel ifjak nagy számban szoknak átszökni a határon.

Ugy látszik illetékes, körökben sem adott e válasz elég megnyugtást. Legalább a „Wanderer“ egyik levelezője tudni akarja, hogy magasabb katonai tekintélyek között oly jelek mutatkoznak, melyek nem jósólhatnak békés állapotokat. A legközelebbi hónapban nagy számú csapatösszpontosság van Kراكó körül kilátásba helyezve, s hogy egyes ezredek, jelesül a Haller-huszárok rendeletet kaptak, raktáiraik rendezésére, hogy szükség esetén utközben táltassanak.

Az ellenzéki francia sajtó komoly aggodalmakat okoz a szajna melletti kabinetnek. A vereség a jövő választások alkalmával csaknem kikerülhetlen. A kamarában alakult többség igazságait feltájtja a provinciákban is, jóllehet a kormány arról gondolkodik, hogy a választókörletek új mappáját dolgozza ki.

Hivatalos körök úgy vélekednek, hogy a fennelvő választókörletti beosztás csoportosítást az ellenzékét ily erőre; ha új felosztás tétetik, a kormány-érzületi vidékek összeesvén a kisebb terű ellenzéki községekkel, majoritást eszközölhetnek elveik s a kormány számára.

Jól esnék biz a francziáknak egy kis valóság már abból a szabadságból, melynek csak színét mutatták nekik mindekkorig. A köznép nyugtalan, s szükségesnek találta a császár, hogy a legutóbb történt ipardíjak kiosztása alkalmával néhány olesó diesérettel bokoljon az elégtelten földműves és iparos tömegnek is.

A souverain varázsfénye azonban elveszté hatalmát a népek tudata előtt, mióta meggyőződtek, hogy a szolgaság bilineseit, midőn az nagyon fáj és zörög, nézmesmadzaggal igyekeznek körülövedezni csupán, a helyett, hogy azt teljesen leoldani akarnák.

Franciaország. A „France“ azon hálálatlan szereppel foglalkozik, hogy Franciaországot a felelősség terhe alól kimentse, melyek az európai politikát annyi veszélynek tették ki. Ugy véli a nevezett lap, hogy a katonai civakodás egyedüli oka az unitarismusban fekszik. Innét származik a jelenleg minden oldalról mutatkozó feszültség, mert 1860 óta a francia kormány oly mozgalmakba sodortatott, melyek tudtán és akaratán kívül jöttek létre. Midőn átlettek a havasokat, az olasz egység, mint nemzetiségi elv létezett, melynek mindenkor előharcosa volt Franciaország, ma ezen elv helyébe az unitarismus lépett, mely a forradalom szülötte, mely a diatura által hozott érvényre.

Az olasz expedíció szép eszméje elhomályosított az egységi eszme kifejődése által, s veszélyt okozott ott, ahol segiteni akartunk. Nemcsak azért féltünk mi az olasz egységtől, mivel ez Rómát fenyegeti, hanem azért is mivel Baroché jószavai szerint az a németegységet is okvetlenül vonja maga után. Németország nélkülözvén normális föltételeit az ő létezésének, igen érezte az olasz egység visszahatását, s csak egy német Cavour hiányzott, ki a német egységnek útjában álló akadályokat legyőzte. E szerepre Bismarck vállalkozott, s ugyanazon változásokot látjuk történi a Rajnán túl, mint Olaszországban. Ezen eredmények azonban még egy más veszélyt is hoznak Európára. A szláv egység az orosz hatalom szívében már megmozdult, s Európa süllyegve néte fenyegeti. Mit fog eredményezni ezen bonyodalmas állapot? Háborút vagy békét? Itt minden jóslat merény lenne; de azt állíthatjuk, hogy Franciaország ószintén óhajta a békét.

Kissé különösen hangzik ily békehymnuskal szemközt a „Liberté“ nek a katonai szellemről szóló czikke. Tizenkétezer ember fog ezután katonáskodni, írja a nevezett lap, ezt más tizenkétezer ember fogja hadi szolgálatában felváltani; Azaz tíz év múlva két millió és 400.000 katona lesz, kik szolgáltak és szolgálnak és húsz év múlva az összes férfi népesség egyharmada, tehát circa 5 millió feyverképes ember lesz.

Franciaországban. A katonai szellem így minden társadalmi viszonyokra el fog terjedni, s el fog nyomni minden szabadságtörökést, melyet három forradalom az 1789—1840 és 1848-diki hoztak a népek számára.

Ezen katonai szellem a kormánytól indulva ki a befejezett absolutismus. Befelé a hiányzó szabadság, kifelé a hódítás.

Törökország. Az új török nemzedék pártfeje, Zia bey keletre vonatkozólag reformprogramot tett közzé, melyben a török kormány rendkívül kényes, önkészített helyzetét eseteli és kimutatja, hogy csak az oroszok előnyére szolgált azon politika, melyet a nagyhatalmak kelettel szemben követtek. Európa keleti politikájában kölcsönös versengéssel csak önmagát tompítja el, mert örökké ingatag és Oroszországot engedni cselekedni, mely nagy kitartással és akaraterővel terjeszkedési vágyait ápolja. Az emlékirat egyedül segélynek a gyökeres reformot mondja, melynek a török intézvényeket alapjában kell, hogy megváltoztassa.

A porta, mint mindig, vonakodik e térre lépni és akadályul majd a fejedelm tehetetlenségét, majd a törökök fanatizmusát adja okul. De nem annyira a szultán teljhatalma, mint a miniszterek önkénye áll a reformoknak útjában. A török fanatizmus azonban csak agyrem, mert nincs rá eset, hogy a porta akadályozta volna kormányát azt tenni, a mit akart. A török birodalom különböző törzsei, mondja továbbá, mindnyájan csak a helyzet javítását kívánják, nem akarnak ők teljes függetlenséget. Talán egyedül a görögök, felbátorítva a Hellasz helyreállításának példája által, Byzant dióságának megújításáról álmodoznak.

A birodalom többi nemzetségei csak azt akarják, mit a törökök is akarnak, t. i. a visszaélések eltörlését és a porta kormány rendszerének alapos átalakítását. Ennek létesítésére azonban nincsenek hivatva az ez időbeli miniszterek. Megöregedtek a régi rendszerben, melyhez őket a hajlam és érdek köti. Szerencsére bir az ország képes és gyakorlati férfakkal, kiket a fejedelem ismer, a közbizalmat bírják, és kik az átalakítás nagy művét sikeresen kezdeményezni hivatva vannak. Hogy azonban a férfiak kormányra kerüljenek, vagy a hatalmaknak kell közbelepnők, vagy belforradalomnak kell kitörnie.

Az orosz-lengyel határról írják egy német lapnak, hogy Lengyelországban, a kemény télnek daczára, mindig az orosz csapatok ide s tova szállításáról hallanak. Egyes hadosztályok már közel a galicziai határig nyomultak előre. A legközelebbi időben az oroszok több városkákat, mely helységeket raktak meg katonasággal a Visztula-vonalon. Zamocból is, a lengyelek régi városából, hová nemrég jelentékeny számú tüzérség érkezett, fegyvert küldenek csapatokat a rzeszovai kerület keleti határához.

A Galiczia közelében állomásozó oroszok száma körülbelül 5 vagy 6000 emberre tehető. A lakosok az orosz csapatok ezen összegyülekezése miatt nagyon aggodnak és félve várják a tavaszt. A hivatalos körökben oly hír kering, mely ha valószínű, nagy fontossággal bírna. Azt mondják ugyanis, hogy báró Beust az orosz kormánytól fölvilágosítást kért az iránt, hogy miért küldettek ama csapatokat a galicziai határ felé. A pétervári kabinet állítólag azt válaszolta volna, hogy a határ megerősítése a lengyelországi újonczozás miatt történt, mivel ilyenkor rendszeren sok fiatal ember Galicziába szökik, mit most meg akarnak akadályozni. Ezen hír Lembergben is, meg pedig oly személyek közt, el van terjedve, kik gróf Goluchowski helytartóhoz közel állanak.

A Galicziai magasabb katonai körökben is oly symptomák mutatkoznak, melyek meglehetősen harezias színezetűek. Így azt mondják, hogy már a jövő hónapban Krakó körül nagy csapatösszpontosság várható, melyhez a nyugati Galicziában állomásozó ezredek és hadosztályok legnagyobb része a nevezett városok környékére, a megerősített táborba fogna vonulni. Tény az, hogy különböző ezredek, köztük a Haller-huszárok is, parancsot vettek, hogy raktáiraikat rendezzék és minden szükségest előkészítsenek egy rögtön elvonulásra. Az utóbbi napokban a krakói őrséget is egy tüzérségi szállítmánnyal erősítették meg.

Németország. Münchenben a vámtügyi parlament tagjainak megválasztása az összes politikai pártokat foglalkoztatja. Három név az, melyek annyira előtérbe lépnek, hogy mellettük a fölmerülhet más jelöltek már most is homályba lépnek. Ezek gróf Tauffkirchen, a szabadelvű államférfi, Hänle Leó, a gyártulajdonos és a bajor kamara conservatív tagjainak egyik erős oszlópa, és végre Guggenheimer nagykereskedő. Bár gróf Tauffkirchen neve a parlamenti választásoknál csak most kezd szerepelni, mégis bizonyos, hogy a gróf már akkor is, midőn a vámtügyi parlament alakulhatásáról volt szó, a szabadelvű részéről Bajorországnak, vagyis inkább székvárosának képviselője volt kijelölve. Hänle előreláthatólag társa lesz.

A békeremények, melyekkel a bajor kormány az újvet megkezdte, igen homokos alapra látszanak építve lenni. Az új vérendszer, mely e napokban a második kamarából kikerült, a felső ház szokatlan, sietséggel határos erélylyel tárgyalja és kétségtelenül már a legközelebbi időben fog életbe léptetni. A hadügyi és belügyi miniszterium részéről előkészületek tétettek, hogy ezen vérendszer nem oly újításként tűnjék fel az országban, melyet még csak életképesnek kell tenni, hanem hogy egész terjedelmében és teljes gőzével léphessen a bajor katonai és politikai állapotokba.

A fegyverben álló hatalomra vonatkozólag is a csapatok iskolázására és a tiszték kiművelésére a legnagyobb gond fordítottatik. A raktárakban mutatkozó tevékenység is azt bizonyítja, hogy Bajorország, ha nem is akar jelt adni a háborúnak lehetőségére, mindenesetre el akar készülni lenni.

T Ö Z S D E.

Pesti aru- és értéktőzsde január 7-én.			Magyar értékpapírok árkelete.		Bécsi börze január 4-én.		Részvények.		Elsőségi kötvények.				
Gabna-árak.	Súly- fontok	Ár- mérőnkint	Adva	Tartva	Államadósság.	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva		
Buza búsági	83-84	5.65-5.75	680.	690.	5% osztr. értékű	53.75	55.	Nemzeti bank	686.	687.	1862. Erzsébet vasut.	86.50	87.
" tiszai	86-87	6.25-6.35	205.	208.	" adomentes	57.40	57.60	Hitelintézet	184.95	185.10	1867. államvasut.	116.50	117.
" pesti	88-89	6.25-6.35	234.	231.	" nemzeti kölcsön	65.25	65.40	Magyar hitelbank	81.	81.50	Déli vasut	99.	99.50
Készpénz	88-89	6.25-6.35	80 1/4	80 3/4	metalliques	56.60	56.80	Alsó-osztr. esc. társulat	619.	621.	Északi vasut	91.75	92.25
Rozs	78-80	4.30-4.40	1375.	1400.	1860 ki sorsjegye	83.96	84.10	Anglo-osztr. bank	109.	109.50	Cseh nyugoti vasut	89.	89.50
Árpa serfőzésre	68-70	2.70-3.10	425.	430.	Magyar földteherm. kötvény	76.90	83.70	Ausztriai földhitelintézet	158.	162.	Tiszai vasut	94.85	95.25
Zab	68-70	2.50-2.35	1580.	1600.	Bánati	69.25	69.75	Északi vasut	1697.	1700.	Gal. Károly Lajos vasut	94.85	95.25
Kukorica búsági	45-47	1.70-1.75	1830.	1900.	Horvát	69.	70.	Államvasut.	243.70	243.90	Magyar északi vasut	81.	81.50
Nemz. bank kisors. ezüst	97.	97.25	810.	820.	Erdélyi	64.	64.50	Déli vasut	166.50	167.	Lemberg-csernov. vasut	81.25	81.75
" o. ó.	92.40	92.60	720.	740.	Sorsjegyek.			Erzsébet vasut	140.	140.50	Erdélyi vasut	96.50	96.50
Magyar földhitelintézet	90.	90.50	590.	600.	Hitelintézet	126.75	127.25	Gal. Károly Lajos vasut	203.25	203.75	Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	118.75	119.15
Ausztriai	102.50	103.50	205.	210.	Dunagőzhajózási	88.	89.	Lemberg csern. vasut	167.50	168.	Pesti lánchíd		

H I R D E T É S E K.

„A HAZA“

magyar életbiztosító bank

PESTEN,

1867-ben két millió alaptőkével alapítván,

ajánlja magát mindenemű élet s jövedékbiztosítás elfogadására.

továbbá általános belépésre életbe lépteti az általa szervezett „Tulélési csoportokat“, mint szintén az általa képzett s eddig a birodalomban működő életbiztosító társulatok egyikénél sem alkalmazott „Temetkezési egyleteket“, mely utóbbiak még a legvagyonaltalanabbaknak is alkalmat nyújtanak temetési költségek biztosítására.

A „Haza“ oly előnyöket nyújt biztosítottainak, melyeket eddig más intézet fölül nem mutatott és díjtáblái a czélnak legmegfelelőbb műveleteken alapszanak. Mint fényes bizonyíték szolgáljon, hogy 1867-ki szeptember 1-től a mai napig

négy és egy fél millió ftot haladó

bevállási ajánlat nyújtott be a „Hazánál.“ Biztosítási föltételeket, díjszabályokat s minden ide vonatkozó fölvilágosítást legnagyobb készséggel nyújt a bank igazgatósága Pesten, (Deák-Ferencz-utca 5. sz.) vagy pedig vezér-, fő- s allgynökei.

A bank közegei:

elnökség:

Gróf Forgách Antal, elnök.

Gróf Nádasdy Lipót, tisz. elnök.

Pulszky Ferencz, alelnök.

Választmány:

Csapó Vilmos, Ertl Károly, Holitscher Fülöp, gr. Keglevich Béla, Nádosy György, Kern Leo, Mandl János, Maygraber Ágost, Nyiry József, Siráky E. M., Takácsy Miklós.

Igazgatóság:

Grabovszky György, Koppél L. M., Kohen Jakab, Rösner F. M. Kiss Zsigmond, vezénylő-igazgató.

Az eddig föllíltott vezér és főügynökségek:

Aradon: Tedeschi János urnál, Besztercebányán: Kotiers és Raner urnaknál, Brassóban: Laszlo Gyula urnál, Debreczenben: Szatmáry testvér urnaknál, Eszéken: Laypezig urnál, Győrben: Brunner S. és Fia urnaknál, Kassán: Brillich Ferencz urnál, Kolozsvárott: Bogdán István urnál, Losoncon: Koller D. F. urnál, Miskolcon: Bede Laszlo urnál, Maros-Vásárhelyen: Novák Bogdán urnál, Nagy-Kanisán: Neuberger M. urnál, Pozsonyban: Günther M. Vilmos urnál, Pécsen: Weidinger J. urnál, Szathmárott: Weisz János urnál, Szegeden: Burger Zsigmond urnál, Székes Fehérvárt: Pete Dániel urnál, Sátoralja-Ujhelyben: Világfy Pál urnál, Temesvárott: Magyar testvér urnaknál, Zomborban: Heindhofer urnál, Zágrábban: Poverzanovic A. urnál, Bécs- és Prágában: Epstein L. urnál, Triestben: Weisenfeld J. urnál, Lembergben: Gablentz Gyula urnál.

Jelentés!

Alólírtoknak van szerencséje ezennel jelenteni, hogy a mélt. Gombos Bertalan úr által feltalált

„ERŐSÍTŐ ITAL“

bizományát a következő urak váltták el:

Frey A. fia. Datta.	Mauke J. Buda.
Weisz Simon. Szt.-Endre.	Mühlbacher L. keményítőgyár Vizi-város Buda.
Spitzer Lipót, D.-Földvár.	Keller E. vár. Buda.
Mészáros Miklós, Nádor utca. Pest.	Fischer Károly. Tata.
Luzsa M. Kerepesi út. Pest.	Blum Józ. Verescez.
Prohaszka Ig. Üllői út. Pest.	Gans Móricz. Parkány.
Gartner C. Boizafa utca. Pest.	Karl Jozsef. Sz.-Fajervár.
Hollós Gyula Wurm utca. Pest.	Tuskán M. Veszprém.
Gerstinger G. kereskedő Józsefváros Pest.	Schrabel J. Oravicza.
Horváth J. dohány tőzsé úri utca. Pest.	Kesztenbaum A. Szathmár.
Lappert G. dohány tőzsé Gránátos utca. Pest.	Weinberger J. Nagyvárad.
Ruward H. Dorottya utca. Pest.	Hoffmann Móricz. Zirc.
Eitzmannsdorfer János és társa al-dunator 5 sz. Pest.	Auber János. Mohács.
	Hönig Mór. Muzsali.
	Breuer E. Kesztely.
	Urban C. Nyiregyháza.

Tisztelettel
Fischer J.
Pest, 2 szecsen utca 4. sz.

LICSKÓ J.

fényképész Pesten.

kerpesi-út és ősz-utca
földszinti sarok házában 66. sz. a
ajánlja
fényképészeti műtermét
a t. cz. közönség becses figyelemébe.

LEITNER M. L.

ajánlja ezennel

Papir-kereskedését vonalozó-intézetét, könyvkötő-gyárát, könyv- és könyv- dáját.

II. ÉVFOLYAM

Előfizetőknek

egész évre 20 forint

gyedev

Ret. társulat díj

5 kr. bélyegdíj mind

A nyilat

4-hasabos pap

Előfizetőknek

Alólírt kiad

FÜGGŐ

egész évre

fél évre

negyed évre

havonként

HÉ

irodalmi és

egész évre

fél évre

negyed évre

IFJÚ

egész évre

fél évre

negyed évre

KÖZHASZ

egész évre el

alírás az eg

minden iv ár

gyűjtőnek I

EGY

A mult száz

házalakulások

lálunk Németo

A kereszté

méletek által é

tott, s a jogász

es z meny vis

tákra is.

A kath. egy

a nemzetek erő

tak, az egy

territorial

nélkül azonban

a hitágazatoka

leg sérteni aka

Nemzeti es

mellett, s az o

nyok politikája

dalom és köz

koreszmének h

Két irányz

egyházalakulá

lönbség csak

közék. A vég

szakítani!

T

A B

földrajzi elto

A Buddhisu

ben sokan fogla

nak legkittinöb

fáradozásaitak

aranylag kevés

ticus tjak belsej

érdekes adatot

szertartásokról

gyakorol. Es e va

mes tanulmányoz

erkölcsi alapve

ben a Brahmanis

kal, melyeket eln

A Buddhisu

sanskrit szövből

tan követői a

erényes cselekedé

által a létnek e

eszközökről, több

mészertőlötti tel

képesítvük az em

nyomorából, mint

giának megnyerés

— minden leny

hává legyen, de

igaz, és egyszers

a világról lemond